

AZ ELSŐ MAGYAR EU ELNÖKSÉG

PAJTÁS LIA

A Közép-Európa Egyetemen (CEU) tartott konferencia¹ harmadik szakaszának az elnökségek társadalmi és politikai kontextusa volt a fő témája. E szakaszban két előadó fejtette ki véleményét: *Jari Vilén*, a 2007-től hivatalban lévő magyarországi finn nagykövet, aki „Tíz lecke a sikeres EU elnökséghez”² c. előadást tartotta, illetve *Uwe Puetter*, a CEU professzora.

Kulcsszavak: EU elnökség, kormányzati politika, a miniszterek képzése, költségvetés.

*

Az EU elnökség mindig más, mint amilyenre számít az ember. Egy alapvető dolog – amelyet mindig szem előtt kell tartani –, hogy az EU elnökség egy olyan lehetőség, amely egyszer adatik meg az ország életében. Magyarországnak, amely csak 2004 májusában csatlakozott az Európai Unióhoz, ez az első lehetősége képviselni önmagát az Európai Unióban – mégpedig az elnökségen keresztül. Ez egy egyszeri lehetőség, először megmutatni, hogy mire képes Magyarország, és mire képesek a magyarok. Ez az elnökség igen nagy jelentőséggel bír, hiszen ettől függ, hogy milyen kép alakul ki az EU-27-ek szemében, továbbá nagyon fontos a jövőt tekintve is: nem mindegy, hogy Magyarország és a magyarok a pálinkáról, esetleg a Jobbikról vagy a kolbászról lesznek híresek, vagy arról, hogy egy sikeres és aktív elnökség tagjai voltak. Ez utóbbi az a cél, amelyet a magyar kormányzatnak elérnie és képviselnie kell az ország kultúrája, történelme és gazdasága mellett. De, e célokon túl, az is nagyon fontos, hogy a kormányzati politika mind közelebb tudja hozni az Európai Uniót az állampolgárokhoz.

A magyar kormányzatnak előző évek elnökségeiből kell tapasztalatot meríteniük – mint például Finnország esete. E két ország igen hasonló, elég ha a két ország méretére és népességének nagyságára gondolunk. Elmondhatjuk, hogy Finnország már tanult az EU elnökségből, és az Unió aktív részesévé vált.

A sikeres elnökséghez Magyarországnak több helyről példát kell merítenie. Néhány, örök igazság most igen hasznos tanáccsal szolgálhat a magyar kormányzatnak a következő év első felére.

Mindenekelőtt nagy figyelmet kell szentelni a költségvetésnek. Minden pénzügyi tétel alul van kalkulálva. Az elnökség során több váratlan, előre nem számolt tétel fog felmerülni – például az elnökség biztonságának költségei fognak meglepő méretet ölteni. Azonban az is igaz, hogy az elnökség végével igen sok pénz megtérül – feltéve, ha a kormányzat sikeres és eredményes politikát folytatott.

A második fontos dolog az átláthatóság. Az EU elnökségnek áttekinthetőnek kell lennie. Nagyon fontos, hogy mindazoknak, akik részt vesznek az elnökségben vagy annak munkájában, állandóan, éjjel-nappal elérhetőnek kell lenniük. A finn nagykövet példájával élve: „Két hétbe telt megszerezni a koordinátor telefonszámát. Ha belegondolunk, tehát, két hétig nélküle kellett dolgoznunk!” Mi ebből a tanulság? A nap 24 órájában elérhetőnek kell lenni! Ebből az a tanulság, hogy minden mobil elérhetőségnek fent kell lennie az Interneten. Ez kötelező! E hívások nélkül az EU elnökség munkája megbénul.

A harmadik fontos dolog a miniszterek képzése. Sajnos, a minisztereket nem a tudásuk, hanem választások eredménye és a kormányfő döntése alapján nevezik ki. Azonban nagyon fontos, hogy a miniszterek a megfelelő nyelvtudás birtokában legyenek. A két legfontosabb az angol és a francia – ez utóbbi a diplomácia – nyelve. A minisztereknek ennek következtében, folyékonyan – a folyékony szón van a

¹ First Time Hungarian EU Presidency, First Time in a Trio Workshop (Az első magyar EU elnökség, először egy trióban) – 2010. október 29-30., Budapest.

² Finnország 2006. július 1. és 2006. december 31. között látta el az EU elnökségét.

hangsúly – kell tudniuk franciául és angolul. Csak így tudnak igazi, körvonalazott üzeneteket továbbítani és csak e két nyelv segítségével tudják elérni céljukat. A siker kulcsa e két nyelv. Sajnos, sok politikus – az EU elnökség kezdete előtt – nyelvtanfolyamokra megy el, és ettől várják a sikereket. De az igazat megvallva, hat hónap sosem elég ahhoz, hogy úgy megtanuljunk egy nyelvet, hogy azt kifinomultan is használni tudjuk.

A nyelvtanfolyamok mellett a minisztereknek egyéb képzéseken is részt kell venniük. Meg kell tanulniuk például azt, hogyan tanulhatnak az EU elnökségből, hogyan kell alkalmazni a szabályokat, hogyan lehet gyorsan jó döntéseket hozni. Ezen kívül a minisztereknek tökéletesen ismerniük kell az Európai Unió szereplőit, intézményeit, és részletesen tudniuk kell az Unió működési mechanizmusát.

A negyedik dolog a *helyes választás*. Igen fontos, hogy jó ember üljön, jókor, jó helyen. Olyan minisztereket, kollégákat kell választani, akik képesek dolgozni, és sok éves munkatapasztalattal rendelkeznek már. A miniszterek feladata nem csak az utasítások kiadására, hanem a tényleges döntéshozatalra összpontosul.

Egy másik, sikerhez vezető tényező az a különböző találkozók közötti aktív munka. Sajnos, ez az, amit a magyaroknak igen gyorsan el kell sajátítaniuk – többéves tapasztalat, hogy a magyaroknál ez nem működik.

Az alábbiakban található a sikeres elnökséghez vezető tíz lecke.

1. Légy összhangban a Bizottsággal: ez lesz a magyar kormányfő, Orbán Viktor egyik fő feladata.
2. Ismerd meg az Európai Parlamentet: ez az Unó azon szerve, amelynek az elnökségben a legnagyobb, döntő szerepe van.
3. Tanulj korábbi elnökséget tapasztalataiból: erre Magyarország nagy hangsúlyt kell, hogy fektessen.
4. Gondoskodj a nemzetközi kommunikációról.
5. Dönts a prioritásokról: az EU elnökség prioritások nélkül nem tud dolgozni; mindig fel fognak újabb és újabb problémák merülni, amelyek közül – prioritás hiányában – végül egy sem lesz teljesen megoldva.
6. Áll ki – adj információt – légy áttekinthető: az áttekinthetőség mellett az állampolgárokkal való kapcsolattartás is nagyon fontos; az állampolgárokat be kell vonni az elnökség munkájába (Finnországban például az elnökség hat hónapja alatt 133 találkozót rendeztek).
7. Gyorsan cselekedj: gyors, de helyes döntéseket kell hozni.
8. Vezess: használd ki az elnökség adta lehetőségeket, egy ország életében egy egyedülálló lehetőség.
9. Készülj fel a legváratlanabb helyzetekre: mindig történik valami előre nem várt (katasztrófa, gazdasági válság, környezeti katasztrófa).
10. Élvezd az elnökséget, és maradj egészséges!

*

<http://www.southeast-europe.org>
dke@southeast-europe.org

© DKE 2010

Figyelem! Kedves kutató! Ha erre a tanulmányunkra hivatkozik, vagy idézi annak egy részét, kérjük, küldjön erről egy email-t a főszerkesztő részére a dke@southeast-europe.org címre. *A tanulmányt a következőképpen idézze:*

Pajtás Lia: Az első magyar EU elnökség. *Délkelet-Európa – South-East Europe International Relations Quarterly*, Vol. 1. No. 3. (2010 őszi) 2 p.

Együttműködését köszönöm. *A főszerkesztő*